

**MIEJSKA
BIBLIOTEKA
PUBLICZNA
w Katowicach**

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku**

Spis treści

1. Stan i zmiany w organizacji Biblioteki	3
2. Zmiany w sieci. Modernizacja bazy lokalowej	4
3. Komputeryzacja	4
4. Zbiory biblioteczne	5
5. Czytelnictwo. Promocja. Działalność informacyjna	8
5.1 Czytelnictwo dorosłych	9
5.2 Czytelnictwo dzieci i młodzieży	20
5.3 Działania proekologiczne w bibliotekach	25
6. Uchodźcy w bibliotekach	28
7. Badania nieużytkowników biblioteki	29
8. Obsługa osób niepełnosprawnych i specjalnych grup użytkowników	29
9. Sprawy kadrowe i sytuacja zawodowa bibliotekarzy	30
10. Finansowanie	33

1. Stan i zmiany w organizacji Biblioteki

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach, jako samorządowa instytucja kultury, służąca mieszkańcom Katowic, realizuje zadania wynikające w szczególności z szeroko pojętej roli kulturowej i edukacyjnej. Prowadzi nieodpłatnie działania poprzez 34 oddziały we wszystkich dzielnicach miasta, odwiedzanych głównie przez społeczność lokalną. Dążąc do zaspokajania potrzeb różnych grup użytkowników nawiązuje i utrzuca kontakty, integruje środowiska w których działa. Powszechna dostępność usług czyni z Biblioteki jedną z najważniejszych placówek kulturalnych Katowic.

Organizacja wewnętrzna MBP w Katowicach jest dostosowana do aktualnych celów i zadań instytucji. Zakres zadań, uprawnień i odpowiedzialności poszczególnych komórek organizacyjnych określony został w sposób spójny i przejrzysty w Regulaminie Organizacyjnym. Instytucja nie posiada biblioteki centralnej. Dyrekcja, działy merytoryczne oraz administracja, zapewniające sprawne funkcjonowanie Biblioteki, mieszczą się przy ul. Kossutha 11, na Osiedlu Witosa w Katowicach.

1.2. W Bibliotece w 2023 r. zostały wydane m.in. następujące wewnętrzne akty prawne w postaci zarządzeń Dyrektora Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach:

Nr	Data wydania	Przedmiot regulacji
1/2023	20.01.2023	Zmiany w Instrukcji Kontroli Zarządczej /dot. ustalania wartości materiałów bibliotecznych/
6/2023	31.01.2023	Zmiany w Regulaminie korzystania ze zbiorów i usług Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach /dot. Cennika usług i opłat/
8/2023	13.02.2023	Zmiany w Regulaminie Wynagradzania pracowników Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach /dot. Tabeli stanowisk pracy i stawek wynagrodzenia zasadniczego/
9/2023	03.04.2023	Zmiany dokumentacji systemu ochrony danych osobowych w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Katowicach w zakresie jej aktualizacji oraz wprowadzenia szczegółowych wytycznych ochrony danych przy wykonywaniu pracy zdalnej
11/2023	06.07.2023	Regulamin udostępniania Czytelnikom Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach czytnika e-booków
12/2023	15.11.2023	Zmiany w Regulaminie udostępniania gier planszowych Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach

1.3. Dostępność usług bibliotecznych w soboty

Spośród 34 filii bibliotecznych tworzących sieć, 32 pracują we wszystkie soboty – czynne od

9.00 do 15.00

2. Zmiany w sieci. Modernizacja bazy lokalowej

Baza lokalowa Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach nie uległa zmianie.

2.1. Modernizacja lokali bibliotecznych

W kwietniu i maju ubiegłego roku w Filii nr 7 sposobem gospodarczym odnowiono pomieszczenia. Wymienione zostały kasetony sufitowe wraz z lampami energooszczędnymi, wyłącznikami i kontaktami. Ściany i część sufitów pomalowano. Została również zmieniona aranżacja wnętrz: przestawiono regały, szafy i biurka.

Na bieżąco prowadzone były prace konserwacyjne w lokalach bibliotecznych oraz prace pielęgnacyjne w ogrodach polegające między innymi na: oczyszczeniu terenu z chwastów, suchych gałęzi, obumarłych części roślin i ich uformowania oraz nasadzenie nowych roślin, krzewów, wyściółkowaniu korą podłoża, koszeniu trawy oraz odśnieżaniu.

3. Komputeryzacja

3.1. Stosowany system biblioteczny : Prolib wersja 2023.2.01

3.2. E-usługi oraz nowe technologie

INTEGRO zamówienia, rezerwacje i prolongaty książek audiobooków i gier przez internet.

3.3. Oferta mediów elektronicznych w 2023

- **Bibliografia Katowic -2633** liczba odwiedzin
- **Wypożyczania audiobooków 32 399**
- **Legimi** liczba wypożyczeń -**43 852**
- **Empik Go - 5 522**
- **Ibuk Libra** – liczba wypożyczeń 607

3.3. Niewymienione wcześniej e-usługi w Bibliotece

Biblioteka umożliwia czytelnikom bezpłatny dostęp do wirtualnej wypożyczalni Legimi. Usługa cieszy się ogromną popularnością.

W każdej filii, w miejscu dobrze widocznym, umieszczone są kody QR dzięki którym czytelnicy mogą pobrać na urządzenie mobilne wirtualną wersję Informatora Kulturalnego - miesięcznika redagowanego przez pracowników Działu Metodyki, Analiz i Promocji, informującego o najciekawszych wydarzeniach zaplanowanych w bibliotece. Z możliwości pobrania wirtualnego Informatora korzystają głównie osoby młode oraz ci z czytelników, którzy nie korzystają z papierowej jego wersji.

3.4. Nowe technologie wykorzystywane w pracy z czytelnikiem

- stół multimedialny w filiach (F3; F6, F11; F14; F26; F27; F32; F36),
- ekrany multimedialne w filiach (F10; F12; F16; F25; F28; F30; F38),
- zajęcia z wykorzystaniem robotów i tabletów w filiach F 26;

3.5. Istotne zmiany, inwestycje itp. w zakresie komputeryzacji w 2023

- Instalacja nowej wersji oprogramowania wirtualnej maszyny „VmWare” dla serwera bazy „Prolib” i „Integro”; Zmiana domeny Integro na katalog.mbp.katowice.pl oraz wymiana w serwerze „Prolib” dysków serwerowych na SSD

3.6 Plany na rok 2024 w zakresie komputeryzacji

- Konfiguracja i wymiana głównego firewall w Dyrekcji.
- Reinstalacja i aktualizacja serwera księgowości.
- Konfiguracja 8 laptopów dla pracowników Dyrekcji. Umożliwienie dostępu do pracy zdalnej.

4. Zbiory biblioteczne

Stan zbiorów MBP w Katowicach na dzień 31 grudnia 2023 roku.

Rodzaj zbiorów	2022	2023	uwagi
KSIĄŻKI	Ilość vol.	Ilość vol.	
D – Literatura dla dorosłych	355.496	360.681	
M – Literatura dla dzieci i młodzieży	144.005	128.729	
P – Literatura popularnonaukowa	230.849	219.363	
Razem książki	730.350	708.773	
ZBIORY SPECJALNE			
Materiały dźwiękowe (audiobooki, kasety, czytaki, larixy)	38.741	40.371	Filie nr: 1, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 25, 26, 28, 31, 32, 33, 35, 36,
- książki mówione w formacie Czytaka	1.595	1.595	Filia nr 1 Zbiory dla osób niepełnosprawnych (licencja na podstawie Art.33 ¹ Ustawy o prawie autorskim (Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631)
- LARIX	2.999	3.355	
Gry planszowe	1.063	1.265	Filie nr: 3, 10, 11, 14, 17, 19, 26, 27, 30
Razem zbiory specjalne	39.804	41.636	

4.1. Polityka gromadzenia zbiorów

Polityka zakupu książek w 2023 roku preferowała przede wszystkim nowości literatury pięknej dla dorosłych oraz dzieci i młodzieży. Literatura naukowa była kupowana w mniejszej ilości ponieważ spadło zainteresowanie obecnością książek naukowych w bibliotekach publicznych.

Wskaźnik zakupu na 100 mieszkańców Katowic w stosunku do 2022 (281 400) mieszkańców na dzień 30.06.2022 i wyniósł 6,38) zwiększył się i wyniósł (przy liczbie 279 100 mieszkańców Katowic – dane z Urzędu Statystycznego na dzień 30.06.2023) – **6,91**.

W 2023 zakupów książkowych dokonywano za pośrednictwem firm Ateneum i Platon po przeprowadzonym postępowaniu o udzielenia zamówienia publicznego na dostawę książek, wydawnictw i audiobooków.

Przyrost zbiorów książkowych w 2023 roku:		
Zakup Budżet Obywatelski	12 486 vol.	322 503,03 zł
Dotacja UM K-ce	3 063 vol.	80 210,83 zł
Zakup budżet Biblioteka Narodowa	1 877 vol.	49 793,00 zł
Zakup Zielony Budżet	6 vol.	204,62 zł
Zakup razem	17 432 vol	452 711,48 zł
Dary	7 126 vol.	168 995,87 zł
Zamiany	376 vol.	11 702,16 zł
Inne	688 vol.	14 411,51 zł
Razem	24 622 vol.	647 821,02 zł

Struktura przybytków (kupno, dary, zamiany, inne) książkowych w 2023 roku kształtowała się następująco:

Beletrystyka – **14 615 vol. - 57,04 %**

Literatura popularnonaukowa – **4 177 vol. – 16,30 %**

Literatura dla dzieci i młodzieży - **6 830 vol. – 26,66 %**

razem: **25 622 vol. – 100 %**

Zbiory pozaksiążkowe:

W 2023 roku fundusze na zakup audiobooków wyniosły **37.504,02 zł** i pochodziły z następujących źródeł :

- Urząd Miasta Katowice – **37 504,02 zł** (w tym z Budżetu Obywatelskiego **32.423,51 zł**).

Średnia cena zakupionego audiobooka wynosiła **20,19 zł** (średnia cena audiobooku w 2022 wynosiła **19,62 zł**).

- Ponadto z darów pozyskano **377** zestawy o wartości **1074,09 zł**.

Audiobooki oprócz oddziału książki mówionej kupowane były także dla następujących filii: 5, 6, 8,9,11,12,13,14,15,16,17, 20, 21,25,26,28,31,32,33,35,36.

Przyrost książki mówionej ogółem wyniósł **2.289** zestawy na kwotę **39.406,98 zł**.

W 2023 roku fundusze na zakup gier planszowych wyniosły **12.560,51 zł** i pochodziły z następujących źródeł :

- Inicjatywa Lokalna - **2.494,10 zł**,

- Budżet Obywatelski -**6.978,35 zł**,

- Zielony Budżet – **743,55 zł**,

- Dary – **2.344,51 zł**.

Gry planszowe są dostępne w 9 następujących filiach : 3,10,11,14,17,19,26,27,30.

W roku 2023 Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach oferowała swoim czytelnikom dostęp do e-booków: **Platformy Legimi, IBUK Libra, Ebookpoint BIBLIO** oraz **Empik GO!**

4.2 Prenumerata czasopism

Umowa na prenumeratę czasopism w 2023 roku zawarta była z firmą Garmond Press Spółka Akcyjna, na prasę krajową i zagraniczną wydano w 2023 roku kwotę **34 488,74 zł**.

Obejmowała ona 113 tytułów prasy krajowej (w tym 4 tytuły prasy obcojęzycznej). Z Budżetu Obywatelskiego zakupiona była prasa dla F.16.17,19,36.

W zamówieniach prenumerowanych tytułów starano się ujmować przede wszystkim tytuły prasy fachowej bibliotekarskiej oraz dzienniki dla większych filii bibliotecznych, natomiast czasopisma o charakterze informacyjnym, hobbystycznym, popularnym i rozrywkowym dla mniejszych placówek – po przeprowadzonej analizie poczytności czasopism. Wśród tytułów prasy fachowej były: „Bibliotekarz”, „Poradnik Bibliotekarza”, „Biblioteka Publiczna”, „Guliwer”, „Magazyn Literacki Książki”, „Nowe Książki”, „Książki. Magazyn do Czytania”.

4.3. Komiks

MBP w Katowicach w odpowiedzi na zapotrzebowanie ze strony czytelników od kilku lat zwiększa zakupy komiksów dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych. Na koniec roku 2023 liczba tytułów komiksów wyniosła ok. 3.140.

Mimo, iż w sieci nie powstała odrębna placówka poświęcona literaturze komiksowej, w filiach, które ją gromadzą zauważalny jest wzrost wypożyczeń i zapytań o komiksy, szczególnie dla dorosłych.

Jednocześnie zainteresowanie tematyką komiksową przełożyło się na wybranie tematyki ferii z książką 2023 „*Biblioteka, KOMIKS i Ja*”

4.4. MBP w Katowicach nie uczestniczy w Krajowym Depozycie Bibliotecznym.

5. Czytelnictwo. Promocja. Działalność informacyjna. Przedsięwzięcia stacjonarne i online.

Porównanie wyników za lata 2022/2023

	Stan na 31.12.2022 r.	Stan na 31.12.2023 r.	+/-	%
Liczba filii bibliotecznych	34	34	-	-
Stan zbiorów	770.154	750.409	- 19.745	- 2,5
Liczba czytelników	44.911	45.913	+ 1.002	+ 2,2
Liczba czytelników do lat 15	7.746	7.971	+ 225	+ 2,9
Odwiedziny w bibliotece	469.803	497.015	+ 27.212	+ 5,8
Liczba wypożyczeń ogółem (bez czasopism), w tym :	882.229	892.559	+10.330	+ 1,2
Literatura piękna dla dzieci:	157.055	172.889	+ 15.834	+ 10,1
Literatura piękna dla dorosłych	567.878	562.923	- 4.955	- 0,8
Literatura popularnonaukowa i naukowa	116.441	118.960	+2.519	+ 2,2
Liczba wypożyczeń zbiorów specjalnych	40.855	37.787	- 3.068	- 7,5

Udostępnienia prezencyjne:	43.032	35.392	-7.640	- 17,7
książek	14.970	7.867	- 7.103	- 47,4
czasopism nieoprawnych	25.963	27.217	+ 1.254	+ 4,9
zbiorów specjalnych	2.099	308	- 1.791	- 85,3

5.1 Czytelnictwo dorosłych

W ramach działań promujących czytelnictwo Biblioteka proponuje czytelnikom różnorodne działania, od spotkań z pisarzami, poetami, redaktorami, podróżnikami, poprzez koncerty, spektakle teatralne, wystawy, zajęcia edukacyjne, konkursy. Uczestniczy także w kampaniach ogólnopolskich i włącza się w inicjatywy kulturalne oraz społeczne miasta.

5.1.1 Sposoby promocji czytelnictwa, wydarzenia popularyzacyjne, warsztaty kierowane do dorosłych – wybrane przykłady

Pastorałki z Piotrem Klimą

Koncert kolęd i pastorałek w wykonaniu 13-letniego wokalisty, wielokrotnie nagradzanego w konkursach wokalnych (12 stycznia, Filia nr 16, ul. Wajdy 2).

Anatomia strajku i pacyfikacji Kopalni „Wujek” w Katowicach
Prelekcja dr. Dariusza Węgrzyna – historyka, głównego specjalisty ds. merytorycznych Śląskiego Centrum Wolności i Solidarności w Katowicach (3 lutego, Filia nr 19, ul. Obrońców Westerplatte 10).

VII Dni Kultury Żydowskiej

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach po raz siódmy zorganizowała Dni Kultury Żydowskiej – święto żydowskiej kultury, sztuki i historii.

Patronat Honorowy nad wydarzeniem objęła Ambasada Izraela w Warszawie; patronatem medialnym objęły wydarzenie *Chidusz Magazyn żydowski* oraz portal wKatowicach.eu. Partnerem została Gmina Wyznaniowa Żydowska w Katowicach.

Spotkania sfinansowano ze środków pochodzących z Budżetu Obywatelskiego, funduszy pozyskanych ze Stowarzyszenia Żydowski Instytut Historyczny oraz projektu Centrum Społecznościowe Nasze Załęże – etap II.

Program:

- **Czas Chasydów** - wernisaż wystawy zdjęć Joanny Sidorowicz i prelekcja fotografki (3 marca, Filia nr 32, ul. Grzybski 19 A).
- **Lotny antykwariat** - kiermasz książek o tematyce żydowskiej (4 marca, Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47).
- **Pamięć pogranicza** - spotkanie z Karoliną i Piotrem Jakoweńko, założycielami Fundacji Brama Cukermana, autorami książki „Pamięć pogranicza. Opowieści o żydowskim życiu i

Zagładzie na Górnym Śląsku i w Zagłębiu Dąbrowskim” (8 marca, Filia nr 19, ul. Obrońców Westerplatte 10).

- **Sarajewo – miasto wielu kultur i religii** - spotkanie z Beatą i Pawłem Pomykalskimi, poświęcone Żydom sefardyjskim i aszkenazyjskim w Sarajewie (9 marca, Filia nr 12, ul. Witosa 18 B).

- **Henryk Woliński (1901-1986). Sprawiedliwy z Katowic** - spotkanie z Marianem Sworzeniem, prawnikiem, pisarzem, członkiem PEN Clubu (13 marca, Filia nr 3, ul. Gliwicka 93).

- **Spacer śladami katowickich Żydów** - spacer pod przewodnictwem Piotra Fuglewicza, autora książki *Spacerownik po Katowicach* (15 marca).

- **Ernst Borinski – przyjaciel Hansa Klossa** - spotkanie z Piotrem Fuglewiczem, autorem książki *Cokoły przechodnie. Życiorysy z pogranicza* (15 marca, Filia nr 30, ul. Rybnicka 11).

- **Skarby. Poszukiwacze i strażnicy żydowskiej pamięci** - spotkanie autorskie z pisarką Patrycją Dołowy, autorką reportaży o tematyce żydowskiej (16 marca, Filia nr 1, ul. Ligonia 7).

- **Drzazga. Kłamstwa silniejsze niż śmierć** - spotkanie autorskie z dr. Mirosławem Tryczykiem, autorem reportaży o tematyce żydowskiej (20 marca, Filia nr 14, ul. Piastów 20).

- **Henryk Sławik 1894-1944. Górnośląski Sprawiedliwy wśród Narodów Świata** - spotkanie z dr. Tomaszem Kurpierzem, historykiem, pracownikiem Oddziałowego Biura Badań Historycznych IPN w Katowicach (22 marca, Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47).

- **Imiona i nazwiska Żydów górnośląskich** - prelekcja Sławomira Pastuszki – historyka-judaisty, autora licznych publikacji poświęconych Żydom, społecznego opiekuna cmentarzy żydowskich na Górnym Śląsku (23 marca, Filia nr 7, ul. Franciszkańska 25).

- **„Make Hummus Not War” – o kulturowo-gastronomicznym tyglu Izraela** - spotkanie z Hanią Zieleźnik-Rybak, podróżniczką, backpackerką, autorką bloga *HiHa – podróż za niejedną uśmiech* (24 marca, Filia nr 6, ul. Bytomska 8 A).

- **Zwiedzanie cmentarza żydowskiego w Katowicach** - spacer pod przewodnictwem Sławomira Pastuszki (26 marca, godz. 10.00, 12.30, Cmentarz Żydowski w Katowicach).

- **Mi amor, mi alegria – pieśni Żydów sefardyjskich** - koncert pieśni w języku ladino, w wykonaniu Urszuli Makosz (śpiew) z zespołem (29 marca, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).

- **Salomon Isaac – pionier rewolucji przemysłowej na Górnym Śląsku** - spotkanie z Romanem Adlerem, historykiem kultury pracy na Śląsku (30 marca, Filia nr 25, ul. B. Chrobrego 2).

Wystawy:

- **Niezapomniane dziedzictwo. Polscy artyści żydowskiego pochodzenia** -wystawa ze zbiorów Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach, stworzona z materiałów dostępnych na Polona.pl (6-31 marca, Filia nr 3, ul. Gliwicka 93).

- **Tak płaci Polska. Henryk Sławik**- wystawa ze zbiorów Instytutu Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfańskiego (2-31 marca, Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47).

- **Jerozolima jako miasto kultury** - wystawa ze zbiorów Ambasady Izraela w Warszawie (1-31 marca, Filia nr 14, ul. Piastów 20).

- **Kobiety Izraela** - wystawa ze zbiorów Ambasady Izraela w Warszawie (2-31 marca, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).

- **Cmentarz żydowski w Katowicach** - wystawa ze zbiorów Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach (3-31 marca, Filia nr 19, ul. Obrońców Westerplatte 10).
- **Zikaron. Cmentarz żydowski w Katowicach** - fotografie Grzegorza Krzysztofika (1-31 marca, Filia nr 30, ul. Rybnicka 11).
- **Czas Chasydów** - fotografie Joanny Sidorowicz (wernisaż: 3 marca, godz. 17.00 3-31 marca, Filia nr 32, ul. Grzybski 19 A).

Fotogaleria zbiorcza: [VII DKŻ Fotogaleria](#)

Spotkania zorganizowane w ramach projektu „Korfanty – śląski Superbohater”, sfinansowany przez Fundację Lotto w programie dotacyjnym „Patroni Roku 1/2023”:

- **Korfanty – prywatnie i publicznie** - spacer historyczny z Michałem Dzióbkiem (24 czerwca, Katowice).
- **Wojciech Korfanty – wydawca** - spacer edukacyjny z Michałem Dzióbkiem (5 sierpnia, Katowice-Śródmieście).
- **Górny Śląsk to wielka rzecz** – spotkanie z dr hab. Grzegorzem Bębniakiem i dr. Sebastianem Rosenbaumem, autorami książki *Wojciech Korfanty 1873-1939* (4 października, Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47).
- **Wojciech Korfanty – dyktator powstania** - spacer edukacyjny z regionalistą Michałem Dzióbkiem (7 października, Katowice-Szopienice).
- **Spacer historyczny śladami Powstań Śląskich** – spacer edukacyjny z Piotrem Fuglewiczem (8 października, Katowice-Śródmieście).

[Spacer historyczny śladami powstań śląskich](#)

Spotkania zorganizowane w ramach projektu „Alfabet Polski”, sfinansowane z Biura Niepodległa.

- **Nikiszowiec** – spacer historyczny pod przewodnictwem Joanny Siedlaczek-Pluty (23 lipca, Nikiszowiec).
- **Giszowiec – osiedle-ogród** - spacer historyczno-edukacyjny z Joanną Siedlaczek-Plutą (13 sierpnia, Katowice-Giszowiec).
- **Bohaterowie z tablic** - spacer historyczny śladami katowickich bohaterów (29 lipca, Katowice-Śródmieście).
- **Ludowa historia Polski** - spotkanie autorskie z prof. Adamem Leszczyńskim, prowadzone przez dr. Dariusza Zalegę (28 września, Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47).
- **Spotkanie autorskie z Maciejem Siembiedą**, autorem kryminałów i powieści sensacyjnych (6 października, Filia nr 14, ul. Piastów 20).
- **Nowy świt** - spotkanie autorskie z Magdaleną Wałą (18 października, Filia nr 25, ul. B. Chrobrego 2).

V Festiwal Góry-Literatura-Biblioteka

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach po raz piąty zorganizowała festiwal dla miłośników literatury oraz gór. Patronat medialny nad festiwalem objął *Taternik* – Magazyn Polskiego Związku Alpinizmu, partnerem wydarzenia był Klub Wysokogórski w Katowicach.

Przykłady spotkań:

- **Góry dla każdego** - spotkanie z Alicją Stelmaszczyk i Agnieszką Majnusz, autorkami książki *Alicja w krainie potencjału* (9 listopada, Filia nr 1, ul. Ligonía 7).
- **Zimowa wyprawa na K2**- spotkanie z Markiem Chmielarskim, członkiem Klubu Wysokogórskiego w Katowicach, himalaistą, zdobywcą kilku 8-tysięczników, m.in. Broad Peak, Gaszerbrum II. (13 listopada, Filia nr 3, ul. Gliwicka 93).
- **Kilimandżaro. Wyprawa na Dach Afryki** - spotkanie z Katarzyną Juszczyk, podróżniczką, autorką bloga *Wszyscy Jesteśmy Nomadami*. (15 listopada, Filia nr 30, ul. Rybnicka 11).
- **Polacy w Peru, Peruwiańczycy w Polsce. 100 lat polsko-peruwiańskich stosunków dyplomatycznych (1923-2023)** - spotkanie z Wojciechem Giergielem - Konsulem Honorowym Republiki Peru w Katowicach (22 listopada, Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47).
- **Sławomir Gortych** - spotkanie z autorem bestsellerowych powieści *Schronisko, które przestało istnieć* oraz *Schronisko, które przetrwało* (24 listopada, Filia nr 10, ul. Radockiego 70 A).

INNE WYDARZENIA (wybrane)

- **Dwa światy** - wernisaż wystawy malarstwa Karoliny Pawlety-Południk (14 kwietnia, Filia nr 19, ul. Obrońców Westerplatte 10).
- **Raj_Wyspa** - spektakl w reż. Tomasza Mana, w wykonaniu aktorów Teatru bez Sceny – Ewy Kutyni i Andrzeja Dopierały (17 kwietnia, Filia nr 16, ul. Wajdy 21; 15 maja, Filia nr 14, ul. Piastów 20; 5 czerwca, Filia nr 3, ul. Gliwicka 93).
- **Jedność w różnorodności** - finisaż wystawy malarstwa Varshy Rajput (26 kwietnia, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Najpiękniejszy upominek** - warsztaty scrapbookingu dla dorosłych (28 maja, Filia nr 26, ul. Goetla 2).
- **Zobacz ptaka** - spacer ornitologiczny z ptasiarzem i autorem książek o ptakach Jackiem Karczewskim (5 czerwca, Osiedle Tysiąclecia).
- **Przygoda w Parku Wełnowieckim** - ekologiczny spacer z Witoldem Szwedkowskim (10 czerwca, Park Wełnowiecki).
- **Spacer dendrologiczny po Koszutce** - spacer z Witoldem Szwedkowskim (11 czerwca, Koszutka).
- **Nieznana historia znanego pomnika: Pomnik Powstańców Śląskich w Starej Ligocie** - spotkanie z Michałem Dzióbkiem – historykiem, przewodnikiem po Katowicach, specjalistą ds. merytorycznych i edukacyjnych w Śląskim Centrum Wolności i Solidarności w Katowicach (15 czerwca, Filia nr 7, ul. Franciszkańska 25).
- **Ludzie i miejsca w Załężu. Wokół powieści Arnolda Ulitza "Wielki Janja"** - spotkanie z tłumaczem Aleksandrem Lubiną oraz Ginterem Pierończykiem (24 czerwca, Filia nr 3, ul. Gliwicka 93).

- **Inwazja wokół Maroka** - ekologiczny spacer edukacyjny z Witoldem Szwedkowskim (16 września, Katowice-Os. Tysiąclecia).
- **Poszukiwania Załęskiego Lasu** - ekologiczny spacer edukacyjny z Witoldem Szwedkowskim (7 września, Katowice-Os. Witosa).
- **Dziki dziecko. Jak wspierać rozwój psychoruchowy dziecka w zgodzie z naturą** - spotkanie z psychologiem i autorem poradników Leszkiem Naziemcem (22 września, Filia nr 5, ul. Braci Mniejszych 2).
- **Zatrzymanie** - spotkanie wokół uważnych spacerów fotograficznych, z grupą kobiet „Sensorycznie wrażliwe” (6 listopada, Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47).
- **Moje drzewko pomarańczowe** - spotkanie z Grzegorzem Chudym oraz Pierwszym Sekretarzem Ambasady Brazylii w Warszawie Rodrigo de Oliveira Castro, z okazji wydania wznowionej powieści „Moje drzewko pomarańczowe” Jose Mauro de Vasconcelosa. Spotkanie połączone z wernisażem wystawy ilustracji do książki, wydanej przez Sto Stron (7 listopada, Filia nr 14, ul. Piastów 20).
- **Jak nie pomagać – podróż po Afryce** - spotkanie z Mają Kotalą, projektantką mody i twórczynią projektu Sewing Together (21 listopada, Filia nr 25, ul. B. Chrobrego 2).

Cykliczne wydarzenia dla dorosłych

Dyskusyjny Klub Książki

W roku 2023 roku prowadzonych było 5 Dyskusyjnych Klubów Książki dla dorosłych czytelników: Filii nr 1 przy ul. Ligonía 7, Filii nr 3 przy ul. Gliwickiej 93, Filii nr 7 przy ul. Franciszkańskiej 25, Filii nr 25 przy ul. Chrobrego 2, Filii nr 30, ul. Rybnickiej 11. W okresie sprawozdawczym odbyło się 50 spotkań.

Zdrowie w Bibliotece

- **Zdrowie i szczęście w Roku Wodnego Królika** - wykład i ćwiczenia na Chiński Nowy Rok z Lidią Machaj (27 stycznia, Filia nr 3, ul. Gliwicka 93).
- **Wiosna w Chińskim Nowym Roku** - prelekcja i ćwiczenia z Lidią Machaj (3 marca, Filia nr 1, ul. Ligonía 7).
- **Słowiańska wiosna – zwyczaje, święte rośliny, tańce i śpiewy** - spotkanie edukacyjne z Lidią Machaj (21 kwietnia, Filia nr 1, ul. Ligonía 7).
- **Zioła wiosenne na zdrowie i urodę** - spacer edukacyjny po Parku Kościuszki w Katowicach z Lidią Machaj (19 maja, Filia nr 1, ul. Ligonía 7).
- **Weź serce w swoje ręce** - spotkania edukacyjne prowadzone przez specjalistę fizjoterapii Agnieszkę Storch-Uczciwek, autorkę książki *Ja i moje serce* (7, 28 sierpnia, Filia nr 3, ul. Gliwicka 93, 31 sierpnia, 11 września Filia nr 1, ul. Ligonía 7, 25 września, 21 listopada, Filia nr 12, ul. Witosa 18 B, 3 października, Filia nr 26, ul. Goetla 2, 10 października, Filia nr 7, ul. Franciszkańska 25, 19 października, Filia nr 32, ul. Grzybski 19 A).

Wielokulturowy Śląsk (Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47)

- **Feliks Netz i śląsko-węgierskie kontakty kulturalne** - spotkanie z Beatą Netz, dziennikarką i reżyserką (30 stycznia).
- **Świadkowie odchodzą, pamięć trwa. Obóz Zgoda w Świętochłowicach** - prelekcja Eugeniusza Nagela, przewodniczącego katowickiego oddziału Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Niemców, członka Komitetu Budowy Pomnika Zgoda w Świętochłowicach (17 lutego).
- **Czeski z przymrużeniem oka** - spotkanie z Luděkiem Vařtą, tłumaczem polsko-czeskim, native speakerem języka czeskiego (12 kwietnia).
- **Łemkowszczyzna – pajęczyny i ludzie** - spotkanie z Krzysztofem Kasperczykiem, poetą, podróżnikiem, miłośnikiem Łemkowszczyzny. Oprawa muzyczna spotkania w wyk. Marka Bińka (18 maja).

Nie-zwykli (Filia nr 1, ul. Ligonía 7)

- **Życie pod wysokim napięciem** - spotkanie z Patrykiem Laksą, założycielem kabaretu Drzewo a Gada, komikiem, chorującym na dziecięce porażenie mózgowe (12 stycznia).
- **Książki i inne przyjemności** - spotkanie z Magdaleną Kulus, filolożką, blogerką, autorką książek dla dzieci, chorującą na rdzeniowy zanik mięśni (27 lutego).
- **Sportowiec z... wypadku** - spotkanie z Tomaszem Szwedo, członkiem Kadry Narodowej Parabadmintona, były Off-Road'owcem (11 maja).
- **Szwendacz na ścieżkach pasji** - spotkanie z Arkadiuszem Tazbirem, chorującym na DPM podróżnikiem (12 grudnia).

Czytelnicy-podróżnicy (wybrane)

- **Birma i Tajlandia. Krainy tysiąca świątyń** - spotkanie z aktorką i podróżniczką Aliną Chechelską (23 stycznia, Filia nr 30, ul. Rybnicka 11).
- **Karaibski sen**- prelekcja podróżnicza Aleksandry i Tomasza Zocłońskich (8 lutego, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- Turystyka wysokogórska w Alpach i Dolomitach** - spotkanie z Dariuszem Poradą – alpinistą, autorem książki *Wspinaczka na własnej asekuracji w teorii i praktyce* (20 lutego, Filia nr 30, ul. Rybnicka 11).
- **Brytyjski hat-trick, czyli Anglia, Szkocja i Walia** - spotkanie podróżnicze z Dorotą i Mateuszem Józefami (24 marca, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Jachtem przez Bałtyk i kanały Szwecji** - spotkanie z podróżnikiem Markiem Pietrzykowskim (10 maja, Filia nr 6, ul. Bytomska 8 A).
- **W cieniu "El Capitan". Wspinanie w Dolinie Yosemite** - spotkanie z Wojciechem Kujawskim, alpinistą, członkiem Kadry Narodowej we Wspinaczce Wysokogórskiej PZA (16 maja, Filia nr 30, ul. Rybnicka 11).
- **Oma – czyli na drodze Śląsk – Korea Południowa** - spotkanie z Barbarą Hangu, miłośniczką Korei Południowej (19 maja, Filia nr 19, ul. Obrońców Westerplatte 10).
- **Arabia Saudyjska - kraj kontrastów** - spotkanie z Aleksandrą i Tomaszem Zocłońskimi (26 czerwca, Filia nr 30, ul. Rybnicka 11).

- **Polska z pomysłem. Wioski i sielskie zakątki** - spotkanie z Beatą i Pawłem Pomykalskimi, autorami książek podróżniczych i przewodników krajoznawczych (11 października, Filia nr 10, ul. Radockiego 70 A).
- **Kobiety na trzech kontynentach. Historie kobiet z odmiennych kulturowo miejsc na świecie** - Prelekcja podróżnicza publicysty Piotra Kowalczyka (13 listopada, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Hajer w podróży** - spotkanie z Mieczysławem *Hajerem* Bieńkiem (15 listopada, Filia nr 26, ul. Goetla 2).
- **W sercu Ameryki Centralnej – Gwatemala, Salvador, Honduras** - spotkanie z podróżnikiem i przewodnikiem Jarosławem Tondosem (7 grudnia, Filia nr 30, ul. Rybnicka 11).

5.1.2. Wybrane spotkania autorskie (stacjonarne)

- **Katowickie opowieści. Pierwsza ilustrowana książka dla dzieci o historii miasta** - spotkanie autorskie z Michałem Dzióbkiem ze Śląskiego Centrum Wolności i Solidarności oraz z ilustratorką Daryą Hancharovą, absolwentką ASP w Katowicach (2 marca, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Czas złych snów** - spotkanie autorskie z Magdaleną Wałą (5 kwietnia, Filia nr 6, ul. Bytomska 8 A).
- **Załęska Hałda i Osiedle Witosa w Katowicach. Zarys dziejów** - spotkanie autorskie z Joanną Kałuską (3 kwietnia, Filia nr 12, ul. Witosa 18 B).
- **Sekretny dom** - spotkanie autorskie z Sabiną Waszut (9 maja, Filia nr 28, ul. Uniczowska 36).
- **Kluchy z Koszutki** - spotkanie autorskie z Barbarą Romer-Kukulską, dziennikarką, autorką książki *Kluchy z Koszutki. Od familoków do bloków* (29 czerwca, Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47).
- **Po tamtej stronie lustra** - spotkanie autorskie z Magdaleną Majcher, promujące jej najnowszą powieść (12 lipca, Filia nr 3, ul. Gliwicka 93).
- **Cztery strony drzewa** - spotkanie autorskie z Izą Klementowską (5 września, Filia nr 14, ul. Piastów 20).
- **Spotkanie autorskie z Michałem Pawłem Urbaniakiem**, autorem powieści *Doll Story*, *Niestandardowi* i *Lista nieobecności* (13 września, Filia nr 1, ul. Ligonía 7).
- **Hydrozagadka. Kto zabiera polską wodę i jak ją odzyskać** - spotkanie autorskie z Janem Mencwelem (14 września, Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47).
- **Tu i teraz: dwugłos. Popołudnie z Dominiką Słowik i Anną Cieplak** - spotkanie autorskie prowadzone przez dr Małgorzatę Tkacz-Janik (27 września, Filia nr 7, ul. Franciszkańska 25).
- **Ucieczki z miasta** - spotkanie autorskie z Mateuszem Świstakiem, autorem książki *Ucieczki z miasta. Górny Śląsk* (29 września, Filia nr 12, ul. Witosa 18 B).
- **Święty z Centralnego** - spotkanie autorskie z Jakubem Ćwiekiem (2 października, Filia nr 30, ul. Rybnicka 11).
- **Spotkanie autorskie z Martą Obuch**, autorką komedii kryminalnych (5 października, Filia nr 12, ul. Witosa 18 B).

- **Spotkanie autorskie z Alkiem Rogozińskim**, autorem komedii kryminalnych (12 października, Filia nr 28, ul. Uniczowska 36).
- **Bachantka na panterze** - spotkanie autorskie z Gabrielą Anną Kańtor, autorką powieści historycznych ze Śląskiem w tle (13 października, Filia nr 19, ul. Obrońców Westerplatte 10).
- **Bebok w bibliotece** - spotkanie autorskie promujące książkę Grzegorza Chudego *Bebok w wielkim mieście*. Spotkanie połączone z otwarciem wystawy akwareli (18 października, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Familoki – śląskie mikrokosmosy** - spotkanie autorskie z Kamilem Iwanickim, prowadzone przez dr. Dariusza Zalegę. Oprawa muzyczna w postaci pieśni śląskich wykonanych przez Adam Oleś hurdu_hurdu, duet Adam Oleś – wiolonczela, Dominika Kierpiec-Kontny – śpiew (27 listopada, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Radio Familok** - spotkanie autorskie z Pawłem Klicą, autorem książki *Radio Familok. Historia śląskich szlagierów* (4 grudnia, Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47).

[Fotorelacja](#)

5.1.3. Akcje czytelnicze i święta książki, w których Biblioteka brała udział (stacjonarne)

- **Głośno o książkach! Happening czytelniczy z okazji Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich**

Kolejny rok MBP w Katowicach prowadziła terenowy happening czytelniczy z okazji Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich. W dn. 22 kwietnia, na Placu Kwiatowym na katowickim Rynku wszyscy, którzy odważyli się przeczytać do mikrofonu fragment wybranej przez siebie książki, z oferty przygotowanej przez bibliotekarzy, otrzymywał tę książkę w prezencie. Śmiazków nie brakowało – udział w zabawie brali dorośli, młodzież, a także dzieci, które dopiero zaczynają swoją przygodę z samodzielnym czytaniem. Imprezę uświetniły swoją obecnością popularne śląskie pisarki – Magdalena Majcher oraz Sabina Waszut, które nie tylko sprzedawały swoje najnowsze książki, rozdawały autografy i pozowały z fanami do zdjęć, ale również czytały do mikrofonu fragmenty swoich powieści. 22 kwietnia, Rynek w Katowicach.

[Kwiecień 2023 r. - fotogaleria zbiorcza](#)

-**Narodowe Czytanie Nad Niemnem Elizy Orzeszkowej**

Udział w wydarzeniu, po raz pierwszym organizowanym w Ogrodzie Sensoryczno-Botanicznym przy Filii nr 26 w Katowicach-Murckach, wzięli licznie przybyli czytelnicy oraz goście. Narodowe Czytanie uświetnili swoją obecnością Wiceprezydent Miasta Katowice Waldemar Bojarun oraz Naczelniczka Wydziału Kultury Edyta Sytniewska.

W programie wydarzenia znalazło się m.in. wspólne z gośćmi i czytelnikami czytanie na scenie fragmentów powieści, Lotny Antykwariat, warsztaty scrapbookingu z Joanną Siedlaczek-Plutą, stoisko z ekobizuterią Bogusławy Dzik, zabawy literackie, warsztaty teatralne z aktorką Katarzyną Prudło oraz warsztaty robotyczne dla dzieci. Można było zasięgnąć wiedzy o magicznej mocy ziół oraz napić się zdrowotnego naparu przygotowanego przez Lidzię Machaj, a także zagrać w grę bitewną przygotowaną przez Śląskie Centrum Wolności i Solidarności w Katowicach.

Na zakończenie Narodowego Czytania wystąpił zespół *DE Mistake i przyjaciele*, złożony z

uczniów szkoły średniej. Występ młodych artystów spotkał się z bardzo ciepłym przyjęciem publiczności.

[I było Narodowe Czytanie... - fotogaleria](#)

- **Koncertowa ekologia** - współorganizacja polsko-ukraińskiego pikniku integracyjnego, wraz z Fundacją W to mi graj. W programie m.in. Lotny Antykwariat, zabawy literackie dla dzieci i dorosłych (23 września, Park Żołnierzy Września, Katowice-Burowiec).

- **Kakauszale – śląski fest literacki (11 października, Stacja Biblioteka w Rudzie Śląskiej)** Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach po raz pierwszy wzięła udział w organizowanym przez Stację Biblioteka z Rudy Śląskiej festiwalu śląskiej literatury. Przedstawiciele naszej instytucji prowadzili Lotny Antykwariat, podczas którego można było nabyć ciekawe publikacje związane ze Śląskiem – m.in. biografie znanych Ślązaków, śpiewniki pieśni śląskich, przewodniki, albumy ze zdjęciami, beletrystykę a także promowali działalność Biblioteki.

[Kakauszale](#)

- **Targi Książki w Katowicach (3-5 listopada)**

Po raz kolejny Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach została Patronem Targów Książki w Katowicach, i po raz kolejny zorganizowała kilka atrakcji na ten czas czytelniczego święta, odbywającego się w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach. Przez trzy dni trwania targów prowadzono Lotny Antykwariat, który przyciągnął tłumy miłośników książek antykwarycznych. Pierwszego dnia targów zorganizowano warsztaty plastyczne dla dzieci „I ja mogę być bohaterem książki”, które poprowadziła Ewa Zielińska z Pracowni Arcytwór. Na bibliotecznym stoisku goszczono Michała Pawła Urbaniaka, autora powieści *Doll story*, *Niestandardowi* i *Lista nieobecności* oraz Barbarę Romer-Kukulską, autorkę książki *Kluchy z Koszutki*, którzy podpisywali czytelnikom egzemplarze książek i cierpliwie pozowali do zdjęć. Ostatniego dnia targów, na Scenie Głównej, Anna Kajzer z Działu Metodyki, Analiz i Promocji poprowadziła spotkanie autorskie z Alicją Stelmaszczyk i Agnieszką Majnusz, promujące ich najnowszy wywiad-rzekę *Alicja w krainie potencjału*. Spotkanie tłumaczone było przez Monikę Larysz na Polski Język Migowy. Po spotkaniu autorki rozdawały autografy na bibliotecznym stoisku.

[Targi Książki](#)

[Spotkanie autorskie z Alicją Stelmaszczyk i Agnieszką Majnusz](#)

Wystawy (wybrane)

Filia nr 3, ul. Gliwicka 93:

- **Załęskie podwórka** - wystawa zdjęć uczestników konkursu *Moje Załęże 2022*, zorganizowanego przez Radę Dzielnicy nr 7 Załęże oraz Zespół Szkół i Placówek nr 2 w Katowicach (styczeń).

- **Pudlingarnia na granicy Załęża i Dębu... 200-lecie powstania Huty Baildon – kompleksu przemysłowego** - wystawa archiwaliów; materiały użyczone przez Organizację Międzyzakładową NSZZ „Solidarność” Baildon Katowice, przy współpracy z Radą Dzielnicy nr 7 Załęże (maj).

- **Piękno, dobro, ciche szczęście...** - wystawa ilustracji Ewy Zielińskiej, założycielki Pracowni Arcytwór (Czerwiec).

- **Architekci natury** - wystawa prac podopiecznych Środowiskowego Domu Samopomocy nr 2 (lipiec).
- **Mała książka – wielka sztuka** - ilustracje Aleksandry Krzanowskiej z książki *Krasnal w Krzywej Czapce* (sierpień-wrzesień).
- **Podejź bliżej** - fotografie Gabriela Woźnickiego (Październik).
- **Bohaterowie naszych książek. Drugie życie stron z książek** - wystawa przygotowana przez pracowników filii metodą makulaturowego decoupage (listopad).
- **Wystawa ilustracji Józefa Wilkonja** - wystawa wypożyczona z wydawnictwa Tatarak (grudzień).

Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47:

- ... **jeszcze tylko na pocztówkach świat jest taki, jaki by się chciało, żeby był.** (Wiesław Myśliwski: *Traktat o łuskaniu fasoli*) - Wystawa pocztówek (luty).
- **Kopalnia strajkuje. Strajk i pacyfikacja Kopalni Wujek 13-16 grudnia 1981** - wystawa ze zbiorów Śląskiego Centrum Wolności i Solidarności w Katowicach (kwiecień).
- **Okiem smartfona na industrialna przyrodę** - wystawa będąca finalną częścią projektu realizowanego w ramach programu Seniorzy w Akcji Towarzystwa Inicjatyw Twórczych „ę” (maj-czerwiec).
- **Stan wojenny 1981-1983** - wystawa ze zbiorów Śląskiego Centrum Wolności i Solidarności w Katowicach (wrzesień).
- **60 na 100. SAŚIADKI. Głosem kobiet o powstaniach śląskich i plebiscycie. Śląska Herstoria w memach Marty Frej.** Część wystawy ze zbiorów Instytutu Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfatego - wystawa zorganizowana przez Stowarzyszenie na rzecz dzieci i młodzieży KORCZAK w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa (wrzesień).
- **Wojciech Korfanty - współtwórca II Rzeczypospolitej** - wystawa ze zbiorów Archiwum Państwowego w Katowicach (październik).
- **Obserwacje** - wystawa zdjęć z uważnych spacerów nieformalnej grupy kobiet „Wrażliwe sensorycznie” (listopad).
- **Książka dobrze zaprojektowana** - wystawa prac konkursowych studentów Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach (grudzień).

Filia nr 14, ul. Piastów 20:

- **Pasja koloru** - malarstwo Katarzyny Bączkowskiej (styczeń).
- **Przenikanie świata** - malarstwo Damiana Wojnowskiego (luty).
- **Wspomnienia, sny i marzenia** - malarstwo Jadwigi Czerneckiej (kwiecień).
- **Uchwycone chwile** - wystawa malarstwa Marii Rembalskiej (maj).
- **Suknia Pani Wiosny** - wystawa prac plastycznych dzieci z Niepublicznego Przedszkola Epionkowo (Czerwiec).
- **Świat dziecka** - wystawa twórczości Bogusławy Dzik (czerwiec-lipiec).
- **Świat dziecięcych emocji na ilustracjach Rocio Bonilii** - ilustracje pochodzące z serii książek Elsy Punset "Nieustraszeni" (sierpień).
- **Magiczne Peru. Wędrówka śladami Inków** - fotografie Katarzyny Juszczyk (sierpień).

- **Przemilczane historie na znaczkach Poczty Podziemnej z lat osiemdziesiątych XX wieku**
- wystawa udostępniona ze zbiorów Śląskiego Centrum Wolności i Solidarności w Katowicach (wrzesień).
- **Wyryte z życiorysu** - linoryty Jerzego Granowskiego (październik).
- **Moje drzewko pomarańczowe** wystawa akwareli Grzegorza Chudego, do książki Jose Mauro Vasconcelosa *Moje drzewko pomarańczowe* (listopad).

Filia nr 16, ul. Wajdy 21:

- **EKO-ART. Kompozycje z kamieni na podkładzie z naturalnego drewna** - rękodzieło Ewy Prochaczek (styczeń-luty).
- **Jedność w różnorodności** - malarstwo Varshy Rajput (maj-kwiecień).
- **Ewa Hać NATURALNIE** - malarstwo Ewy Hać (maj-czerwiec).
- **„Każdy artysta zaczynał kiedyś jako amator”** - wystawa prac dzieci biorących udział w warsztatach plastycznych Tęcza (Lipiec-sierpień).
- **Bebok w bibliotece** - akwarele Grzegorza Chudego (październik-listopad).
- **Kobiece inspiracje** - prace olejne i akwarele Andrzeja Sadowskiego (listopad-grudzień).

Filia nr 19, ul. Obrońców Westerplatte 10:

- **Kopalnia strajkuje. Strajk i pacyfikacja Kopalni «Wujek» 13–16 grudnia 1981 r.** - wystawa Śląskiego Centrum Wolności i Solidarności w Katowicach (styczeń-luty).
- **Dwa Światy** - wystawa Karoliny Pawlety-Południak, kandydatki na członkinię Grupy Janowskiej (kwiecień-maj).
- **Podążając za marzeniami** - wystawa zdjęć Korei Południowej Barbary Hangung (maj-czerwiec).
- **Wojciech Korfanty – współtwórca II Rzeczypospolitej** - wystawa ze zbiorów Archiwum Państwowego w Katowicach – wrzesień.
- **Obrzeża** - malarstwo Anny Esnekier (październik-listopad).
- **Mój pejzaż** - malarstwo Piotra Porady z Grupy Janowskiej (listopad-grudzień).

Filia nr 20, ul. Strzelców Bytomskich 21 B:

- **Ziemia planeta życia** - fotografie Agnieszki Kowalczyk (kwiecień-maj).
- **Maroko. Brama Afryki** - fotografie Małgorzaty Sowińskiej (lipiec-sierpień).
- **Tak powstawała Niepodległa** - wystawa przygotowana przez Biuro Programu „Niepodległa” (listopad-grudzień).

Filia nr 26, ul. Goetla 2:

- **W świecie koronki klockowej** - prace uczestników Śląskiego Koła Koronki Klockowej (marzec).
- **Biblioteka, komiks i ja** - wystawa prac uczestników warsztatów bibliotecznych w ramach akcji Ferie z Książką 2023 (kwiecień-maj).
- **Pan Tadeusz** - ilustracje Józefa Wilkononia (sierpień-wrzesień).
- **Podążając za marzeniami** - obrazy Barbary Hangug (październik-listopad).

Filia nr 30, ul. Rybnicka 11:

- **Magiczne Peru. Wędrowka śladami Inków** - wystawa zdjęć Katarzyny Juszczyk (maj-lipiec).
- **Niech żyje Albert Albertson** - wystawa z Fundacji Tu Czytamy (wrzesień).
- **Podróż szyta z jedwabiu – od Iranu po Chiny** - zdjęcia Hani Zieleźnik-Rybak (grudzień).

Filia nr 32, ul. Grzybski 19 A:

- **„Świtez”** - wystawa ilustracji Anny Pałosz, wykorzystanych w grze karcianej inspirowanej utworami Adama Mickiewicza (styczeń).
- **W świecie kolorów** - malarstwo Wiesławy Prychocen (kwiecień).
- **Horyzont światła** – zdjęcia Zuzanny Ochman (maj).
- **Leopold Tyrmand o stylu życia „w kontrze”** - wystawa ze zbiorów IPN Oddział Katowice (czerwiec-lipiec).
- **Wojciech Korfanty - współtwórca II Rzeczypospolitej** - wystawa ze zbiorów Archiwum Państwowego w Katowicach (sierpień).
- **Grawitacja** - obrazy Anny Brody (listopad).
- **Stan Wojenny 1981-1983** - wystawa ze zbiorów Śląskiego Centrum Wolności i Solidarności w Katowicach (grudzień).

5.2. Czytelnictwo dzieci i młodzieży

5.2.1. Lekcje biblioteczne, warsztaty, szkolenia, konkursy – najciekawsze przykłady wydarzeń promujących czytelnictwo

Spotkania zorganizowane w ramach projektu „Korfanty – śląski Superbohater”, sfinansowany przez Fundację Lotto w programie dotacyjnym „Patroni Roku 1/2023”:

- **Pola, Wojtek i trzy skrzydła** - warsztaty z dr. Krystianem Węgrzynkiem i Julią Rott-Urbańską (26 września, Filia nr 32, ul. Grzybski 19 A).

- **Dawne gry i zabawy na Górnym Śląsku** - warsztaty dla dzieci, oparte na książce autorstwa Adrianny Hess i Eweliny Krajewskiej, prowadzone przez tę ostatnią (4 października, Filia nr 14, ul. Piastów 20).

[Dawne gry i zabawy na Górnym Śląsku](#)

- **Ćma** - projekcja spektaklu w wykonaniu kolektywu Lufcik na korbkę oraz warsztaty aktorskie dla młodzieży, których punktem wyjścia były powstania śląskie (11 października, Filia nr 19, ul. Obrońców Westerplatte 10).

[Ćma - warsztaty i spektakl Lufcika na korbkę](#)

- **Korfanty** - warsztaty komiksowe z Krzysztofem Wyrzykowskim, współautorem komiksu *Korfanty* (27 października, Filia nr 3, ul. Gliwicka 93).

[Korfanty - warsztaty z Krzysztofem Wyrzykowskim](#)

Spotkania zorganizowane w ramach projektu „Alfabet Polski”, sfinansowane z Biura Niepodległa.

- **Alfabet Niepodległości** - spotkanie autorskie z Anną Skowrońską (19 września, Filia nr 20, ul. Strzelców Bytomskich 21 B).
- **Spotkanie autorskie z Zuzanną Orlińską wokół serii *Uczeń Sztukmistrza*** (21 września, Filia nr 3, ul. Gliwicka 93).
- **Gdybym była książką historyczną...** - warsztaty z pisarką Anną Nowak (25 września, Filia nr 27, ul. Szarych Szeregów 62, 2 października, Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47, 13 października, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).

INNE

- **Najcenniejszy skarb zimy** - Zimowy teatr dla dzieci, w wykonaniu Bajkowych Skarbków Śląska (11 stycznia, Filia nr 19, ul. Obrońców Westerplatte 10).
- **Spotkajmy się w bibliotece na Wajdy! Bum... Bum... Bum... Serduszka biją!** - rodzinna walentynkowa impreza, w programie m.in. przedstawienie teatralne Teatru Kukielka (14 lutego, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Ukryta – historia z oficyny** - przedstawienie przygotowane przez uczniów Liceum Ogólnokształcącego In Altum w Katowicach, w ramach realizacji Projektu Remember, pod hasłem „Kto nie pamięta historii skazany jest na jej ponowne przeżycie”. Przedstawienie o życiu Anny Frank odbyło się w ramach VII Dni Kultury Żydowskiej (28 marca, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Religia, kultura i święta żydowskie** - prelekcja Włodzimierza Kaca, przewodniczącego Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Katowicach. Wydarzenie zorganizowane w ramach VII Dni Kultury Żydowskiej (29 marca, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Tajemnicze Alef – uczymy się hebrajskiego od podstaw** - warsztaty z Wojciechem Ciurajem, zrealizowane w ramach VII Dni Kultury Żydowskiej (30 marca, Filia nr 30, ul. Gliwicka 93).
- **Czekoladownik na Dzień Matki** - warsztaty scrapbookingowe dla dzieci, prowadzone przez Joannę Siedlaczek-Plutę, znaną jako Nisza z Nikisza (19 maja, Filia nr 26, ul. Goetla 2).
- **Dzień Dziecka z Kolorowym Kapelusznikiem** - pokaz iluzji w wykonaniu Dawida Jasińskiego (30 maja, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Dobro zawsze wraca, czyli historia Szewczyka Dratewki** - przedstawienie plenerowe dla dzieci w wykonaniu Teatru Kukielka (1 czerwca, Filia nr 28, ul. Uniczowska 36).
- **Magiczne wakacje czas zacząć!** - występ iluzjonisty Dawida Jasińskiego oraz warsztaty pełne magii dla dużych i małych (24 czerwca, Filia nr 28, ul. Uniczowska 36).
- **Piraci i skarb pustyni** - przedstawienie studia teatralnego KRAK-ART. (28 czerwca, Filia nr 26, ul. Goetla 2).
- **Przepowiednia staruszki** - plenerowe przedstawienie Małych Form Teatralnych WIDOWISKO (5 lipca, Filia nr 28, ul. Uniczowska 36).
- **Etnoplanszówki** - warsztaty dla dzieci z Robbem Maciągiem (12 lipca, Filia nr 26, ul. Goetla 2).

- **Kopciuszek** - plenerowe przedstawienie studia teatralnego KRAK-ART. (12 lipca, Filia nr 26, ul. Goetla 2).
- **Legenda o Smoku Wawelskim** - przedstawienie plenerowe w wykonaniu Teatru Lalek Kukielka (12 lipca, Filia nr 28, ul. Uniczowska 36).
- **Kto w bibliotece gości i kradnie mądrości** - przedstawienie plenerowe w wykonaniu Teatru Edukacji i Profilaktyki Maska (19 lipca, Filia nr 28, ul. Uniczowska 36).
- **Legenda o Bursztynie** - plenerowe przedstawienie Małych Form Teatralnych WIDOWISKO (26 lipca, Filia nr 26, ul. Goetla 2).
- **Droga do szczęścia** - przedstawienie plenerowe w wykonaniu Teatru Lalek Kukielka (26 lipca, Filia nr 28, ul. Uniczowska 36).
- **Magiczna księga** - przedstawienie plenerowe Teatru Edukacji i Profilaktyki MASKA (2 sierpnia, Filia nr 28, ul. Uniczowska 36).
- **Od Popiela do Piasta** - przedstawienie plenerowe Teatru Lalek Pinokio (9 sierpnia, Filia nr 28, ul. Uniczowska 36).
- **Zielony kapturek** - przedstawienie plenerowe Teatru Lalek Kukielka (16 sierpnia, Filia nr 28, ul. Uniczowska 36).
- **Niezwykły rejs z Piratem Rumburakiem** - przedstawienie plenerowe Teatru Lalek Kukielka (23 sierpnia, Filia nr 28, ul. Uniczowska 36).
- **Niezwykła misja Krasnala Dobroduszka** - przedstawienie plenerowe teatru Gabi Art. (30 sierpnia, Filia nr 26, ul. Goetla 2).
- **Wielka wyprawa Pana Maluśkiewicza** - spektakl lalkowy dla dzieci, oparty na wierszach Jana Brzechwy i Juliana Tuwima, w wykonaniu O! Teatr. Sztuka dla małych (10 października, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Młodzi programiści w Bibliotece** - podstawy programowania w Scratchu z elementami robotyki (24 października, Filia nr 26, ul. Goetla 2).
- **Tajniki kodowania ze Scottie Go!** - wprowadzenie do programowania z interaktywną grą (25 października, Filia nr 26, ul. Goetla 2).
- **Międzynarodowy Dzień Animacji. Walt Disney** - spotkanie dla dzieci z Jakubem Saniternikiem (27 października, Filia nr 6, ul. Bytomska 8 A).
- **Zielony Kapturek. Bajka ekologiczna** - spektakl z ekomorałem w wykonaniu Teatru Lalek Kukielka (7 listopada, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Młodzi programiści w Bibliotece** - podstawy programowania w Scratchu z elementami robotyki (14, 28 listopada, Filia nr 26, ul. Goetla 2).
- **Magiczne Andrzejki w Bibliotece** - występ iluzjonisty Dawida Jasińskiego (24 listopada, Filia nr 26, ul. Goetla 2).
- **Spotkajmy się w bibliotece na Wajdy! Zrób sobie misia!** - warsztaty kreatywne dla dzieci z Grajką (25 listopada, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Teatr w lesie. Dziadek do orzechów** - spektakl w wyk. Aliny Więckiewicz (1 grudnia, Filia nr 19, ul. Obrońców Westerplatte 10).
- **Mikołajki w bibliotece!** - popołudniowe spotkanie dla dzieci i rodziców, w programie m.in. przedstawienie Teatru GABI ART (5 grudnia, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).

Dyskusyjne Kluby Książki dla dzieci

Biblioteka prowadzi 4 Dyskusyjne Kluby Książki dla dzieci: w Filii nr 12, ul. Witosa 18 B; w Filii nr 14, ul. Piastów 20; w Filii nr 16, ul. Wajdy 21; oraz w Filii nr 36 przy ul. Gen. Hallera 28. W okresie sprawozdawczym odbyły się 32 spotkania.

5.2.2. Spotkania autorskie - nazwiska zaproszonych gości

- **Alfabet Niepodległości** - spotkanie autorskie z Anną Skowrońską, w ramach projektu „Alfabet Polski”, sfinansowane z Biura Niepodległa (19 września, Filia nr 20, ul. Strzelców Bytomskich 21 B)

- **Spotkanie autorskie z Zuzanną Orlińską wokół serii *Uczeń Sztukmistrza*** - spotkanie w ramach projektu „Alfabet Polski”, sfinansowane z Biura Niepodległa (21 września, Filia nr 3, ul. Gliwicka 93).

5.2.3. Akcje czytelnicze i święta książki, w których Biblioteka brała udział – w podziale na stacjonarne i online

- Ferie z Książką – Biblioteka, KOMIKS i Ja

Ubiegłoroczna edycja akcji **Ferie z Książką** odbyła się pod hasłem *Biblioteka, KOMIKS i Ja* w dniach **16-20** oraz **23-27 stycznia**. W tym czasie biblioteka zaprosiła młodych miłośników książek (7-12 lat) na warsztaty komiksowe, seanse czytelnicze, gry literackie, spotkania oraz spacerowanie tropem ważnych miejsc. W **168** wydarzeniach wzięło udział **1417** osób, zaś frekwencja podczas książkowych aktywności wyniosła **2205** osób. Działania stacjonarne były wsparte aktywnością w przestrzeni wirtualnej i zgromadziły publiczność liczącą **5091 odbiorców** (biblioteka szpitalna – Filia nr 38). Do akcji włączyło się **18** filii bibliotecznych. Wysoka liczba uczestników wynika z faktu, że do akcji dołączyły grupy zorganizowane z przedszkoli i świetlic środowiskowych, z którymi filie biblioteczne współpracują przez cały rok.

Wszystkie zajęcia obejmowały prezentację komiksów, techniki tworzenia komiksów, czytanie wybranych fragmentów książek, quizy tematyczne, gry planszowe (nawiązujące do historii komiksowych) oraz różnorakie prace plastyczne, które były wykonywane przez dzieci. Dodatkowo podczas akcji *Fantastyczną Trzydziestkę* (Filia nr 30) odwiedzili: Ariel Kałuża - rysownik i scenarzysta komiksów undergroundowych oraz Agata Zygmunt – bibliotekarka, inicjatorka działu komiksu i rysunku z MBP w Dąbrowie Górniczej. Ponadto *Biblioteka Obcojęzyczna* (Filia nr 35) przygotowała konkursy literackie w języku angielskim. Do wygrania były, oczywiście, książki.

Przez cały okres trwania ferii zimowych również komiksowe treści pojawiały się na stronie biblioteki, blogach czy profilach filii w mediach społecznościowych.

Fotogalerie:

[Po co nam oceany? – warsztaty literacko-plastyczne na podstawie komiksu](#)

[ABC komiksu - czyli wszystko o komiksie](#)

[Tytus, Romek i A'Tomek: komiks na medal z... duchem na ramieniu](#)

- **Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci (2 kwietnia)**

Z okazji największego czytelniczego święta dla dzieci, przypadającego w roku 2023 w

niedzielę, filie MBP Katowice przeniosły obchody na kolejne dni tygodnia, głównie na wtorek, kiedy to odbywa się *Czytanie na dywanie*. Tym razem była to specjalna edycja *Czytania...*, związana z hasłem przewodnim święta – „Jestem książką, przeczytaj mnie”. W ramach obchodów organizowano również quizy, maratony zagadek, teatrzyki kamishibai, zajęcia literacko-plastyczne oraz:

- **Dziecięce banialuki, czyli na wszystko jest przysłowie** - przedstawienie dla dzieci w wykonaniu aktorów teatru Gabi Art, (31 marca, Filia nr 28, ul. Uniczowska 36).

- **Spotkania z bajazerem Szymonem Góralczykiem z Karawany Opowieści:**

- **-Pomiędzy słońcem a księżycem. Opowieści z Meksyku** (24 kwietnia, Filia nr 10, ul. Radockiego 70 A)
- **Baśnie skandynawskie. O królu, chłopie i kielbasie** (24 kwietnia, Filia nr 32, ul. Grzybski 19)
- **Baśnie afrykańskie** (24 kwietnia, Filia nr 6, ul. Bytomska 8 A).
- **Karawana Opowieści i Szymon Góralczyk** (26 kwietnia, Filia nr 14, ul. Piastów 20).

- **Dziecięce banialuki, czyli na wszystko jest przysłowie** - przedstawienie dla dzieci w wykonaniu aktorów teatru Gabi Art. (31 marca, Filia nr 28, ul. Uniczowska 36).

- **XX Ogólnopolski Tydzień Bibliotek (8-15 maja)**

Z okazji ogólnopolskiego święta bibliotek, obchodzonego pod hasłem *Moja, Twoja, nasza Biblioteka!*, filie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach zorganizowały szereg wydarzeń dla dzieci, m.in. sesje głośnego czytania lub warsztaty plastyczne.

- **Lato z Książką – EtnoBaza**
Lipiec-sierpień 2023

Lato mitycznych stworzeń, tajemniczych słów i ksiązek. To było lato beztróskiego spędzania czasu pomiędzy regałami ksiązek, tych o mitologii słowiańskiej oraz cudownych polskich tradycjach, korzeniach kulturowych. Ubiegłoroczna akcja *Lato z Książką* to wyłącznie spotkania dla grup zorganizowanych oraz dzieci i młodszej młodzieży w wieku szkolnym (7-12 lat). W lipcu i sierpniu w **14 filiach bibliotecznych** w **149** wydarzeniach wzięło udział **182** osoby, zaś frekwencja podczas książkowych aktywności wyniosła **997** osób. Wśród uczestników znalazły się również dzieci z Ukrainy, dla których nie organizowano odrębnych zajęć, a postawiono na integrację.

Na bibliotecznej mapie znalazły się takie miejsca jak: Śląskie Centrum Wolności i Solidarności, Rodzinna pracownia rękodzieła Pawła Stypy, Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek, Silesia Film – Kino Kosmos.

Wśród czytelniczych faworytów pojawiły się książki: *Mapy. Obrazkowa podróż po lądach, morzach i kulturach świata* Aleksandry Mizielińskiej i Daniela Mizielińskiego, *Fakty i plotki o smokach* Nikoli Kucharskiej, *Mitologia. Przygody słowiańskich bogów* Melanii Kapelus, *Machiną przez Chiny* Łukasza Wierzbickiego.

Akcji Lato z Książką towarzyszyły wystawy *Pan Tadeusz* – ilustracje Józefa Wilkonia Wydawnictwa Media Rodzina oraz *Świat dziecięcych emocji na ilustracjach Rocio Bonilii* - wystawa katalońskiej autorki i ilustratorki ponad 50 ksiązek dla dzieci Wydawnictwa Mamania.

Biblioteczne działania wsparli wydawcy: Wydawnictwo Debit i Młody Book, Wydawnictwo Zakamarki, Wydawnictwo Lemoniada, Wydawnictwo Media Rodzina, Wydawnictwo Agora dla dzieci, Wydawnictwo Jedność, Wydawnictwo Literatura, Wydawnictwo Nasza Księgarnia, Wydawnictwo Tatarak, Wydawnictwo Kropka.

<https://mbp.katowice.pl/galeria/1600-wakacyjna-galeria-biblioteczna-2023>

- **Międzypokoleniowy Festiwal Książki dla Dzieci Ojce i Dziaatki** - warsztaty i spotkania dla dzieci, organizowane wspólnie z Fundacją Czas Dzieci. Wszystkie wydarzenia odbyły się w dn. 25 sierpnia, w Filii nr 3, ul. Gliwicka 93:

- **Drugie życie książki** - warsztaty wyplatania papierowej wikliny
- **Poznajcie krasnala w krzywej czapce** - spotkanie autorskie z Wojciechem Widłakiem
- **Z wizytą u krasnala** - warsztaty plastyczne z ilustratorką Aleksandrą Krzanowską.

- **Spotkajmy się w Bibliotece na Wajdy! Trzy Świnki. Baśniowa Szkoła Rysunku Mateusza Świstaka** - impreza międzypokoleniowa dla dzieci, rodziców i dziadków (19 września, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).

- **Noc Bibliotek *Absurd nie czytać* (7 października 2023 r.)**

W ramach Nocy Bibliotek odbyły się w naszej Bibliotece dwie imprezy popołudniowe dla dzieci. Filia nr 3 zorganizowała akcję **Absurrrrdalny świat Willy'ego Wonki**, której motywem przewodnim była książka Roalda Dahla *Charlie i Fabryka Czekolady*, natomiast Filia nr 32 zorganizowała imprezę **Absurd nie czytać listów z Wielorybiego Przylądka**, której oś stanowiły książki Iwasy Megumi.

5.3. Działania proekologiczne w bibliotekach

5.3.1. Biblioteka stara się regularnie edukować czytelników w kwestii troski o środowisko naturalne i wpływu człowieka na otoczenie. W związku z tym od lat organizuje w swoich filiach zajęcia edukacyjne oraz szereg warsztatów ekologicznych, przyrodniczo-plastycznych, entomologicznych, upcyklingowych, florystycznych, a także tworzenia gier planszowych z tworzyw naturalnych, malowania bawełnianych plecaków na książki i wielu innych. Materiały używane podczas warsztatów pochodzą z recyklingu. Tak też było w roku ubiegłym.

Zorganizowano także wiele konkursów związanych z tematyką ekologii, publikowano w mediach społecznościowych posty propagujące m.in. Dzień Ziemi czy recykling śmieci, a jedna z filii (F26, ul. Goetla 2, Katowice) zorganizowała Zielony Piknik – plenerową imprezę literacko-sportowo-ekologiczną.

W wybranych filiach (F4, ul. Poniatowskiego 14, Katowice i F14, ul. Piastów 20, Katowice) wykonywane zostały ekspozycje o tematyce ekologicznej, zarówno stacjonarnie, jak i online. Miały one na celu promowanie zachowań proekologicznych oraz zaznajamianie czytelników z literaturą związaną z ochroną środowiska.

Mieszkańcy miasta składali na rzecz Biblioteki wnioski do Zielonego Budżetu miasta Katowice, zarówno na działania ogólnomiejskie, jak i przypisane do poszczególnych filii (w 2023 roku były to filie nr 3, 19, 26). Dzięki pozyskanemu dofinansowaniu odbyły się spacery ekologiczne i spacer ornitologiczny, które cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem oraz spotkania z autorami i aktywistami, poruszającymi tematy ekologii. W filiach zorganizowano m.in. warsztaty z pszczelarzem, konkursy o tematyce ekologicznej dla przedszkolaków, warsztaty recyklingowe. Filie nr 11 i 20 wzięły udział w projekcie Fundacji Rozwoju

Społeczeństwa Informacyjnego realizowanym wraz z Fundacją mBanku „Matematyka na zielono”.

5.3.2. Wpisanie na stałe tego typu zajęć do planu działań biblioteki byłoby możliwe, jednak. ze względu na warunki lokalowe, tylko w wybranych filiach. Oceniamy, że być może konieczne byłoby częstsze zaangażowanie specjalistów w tej dziedzinie. Tego typu działania wymagają odpowiedniej wiedzy i przygotowania.

5.3.3. Najskuteczniejsze sposoby promocji tematyki klimatycznej wśród mieszkańców

Wśród dzieci i młodzieży najskuteczniejszą formą promocji tematyki związanej z ochroną środowiska są warsztaty. W przypadku osób dorosłych większym zainteresowaniem cieszyłyby się spotkania szeroko rozumianej ekologii oraz spacerów ekologiczne.

5.4. Edukacja medialna w bibliotekach

Obecnie większość naszych filii prowadzi zajęcia dotyczące rozwijania umiejętności korzystania z mediów.

Są to głównie szkolenia z obsługi katalogu Integro i poruszania się po Internecie oraz doraźna pomoc przy zakładaniu kont pocztowych. Działania te kierowane są do grupy seniorów 60+. Filie nr 30 (ul. Rybnicka 11) i 33 (ul. Markiefki 44A) co roku organizują także zajęcia dla dzieci z okazji Dnia Bezpiecznego Internetu. Filia 35 (obcojęzyczna, ul. Słowackiego 20), szkoli z zakresu korzystania z mediów również obcokrajowców, głównie osoby z Ukrainy.

Filie, które prowadzą takie działania, mają je ujęte w comiesięcznym planie pracy biblioteki.

5.5. Działalność informacyjna Biblioteki

W Miejskiej Bibliotece Publicznej w Katowicach w 2023 r. na bieżąco opracowywano Bibliografię Katowic i udostępniano ją na stronie internetowej Biblioteki. Celem prac bibliograficznych jest dokumentowanie dorobku kulturowego Katowic, tworzenie kompleksowej bazy informacji o mieście, zaspokajanie potrzeb informacji o życiu miasta oraz popularyzacja wiedzy o środowisku lokalnym. Bibliografia rejestruje piśmiennictwo ze wszystkich dziedzin wiedzy dotyczące historii miasta oraz zagadnień współczesnych. Rejestrowana jest też twórczość literacka katowiczian bez względu na tematykę powstających utworów.

W module Opracowanie sporządzono opisy bibliograficzne do 352 wol. książek cyfrowych nagranych przez Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Larix” i nieodpłatnie udostępnionych Bibliotece.

Bibliografia Katowic na koniec 2023 r. liczyła **19832** rekordów.

5.6. Promocja działalności biblioteki. Biblioteka w Internecie

Głównym nośnikiem informowania o bieżących działaniach były prasa i Internet – strona internetowa Biblioteki www.mbp.katowice.pl oraz serwisy i portale informujące o wydarzeniach kulturalnych, organizowanych w przestrzeni wirtualnej.

Informację o najważniejszych wydarzeniach organizowanych w Bibliotece regularnie, raz w miesiącu, przesłano do Działu Promocji Urzędu Miasta Katowice.

Miesięczne kalendarium wydarzeń, wraz z plakatami i bannerami promującymi, przesłano mailowo do instytucji medialnych promujących kulturę oraz wydarzenia odbywające się w Katowicach i na Śląsku. Plakaty promujące działania MBP pokazywano we wszystkich filiach MBP oraz w Infokioskach – tablicach multimedialnych na terenie Katowic, obsługiwanych przez Urząd Miasta Katowice.

Blogi

Pracownicy filii bibliotecznych nr 7, 6, 10, 15, 16, 20, 21, 25, 31, 36, 38 prowadzili blogi, na których publikowano recenzje książek, komiksów czy audiobooków z księgozbioru, przeprowadzono konkursy dla czytelników oraz informowano o spotkaniach autorskich czy innych wydarzeniach, które odbywają się w bibliotece. Dostęp do blogów możliwy jest ze strony www.mbp.katowice.pl

Pracownicy Działu Metodyki, Analiz i Promocji prowadzili blog ogólnobiblioteczny, na którym pojawiały się recenzje książek, statystyki wypożyczeń, ciekawostki z „życia biblioteki” i inne teksty, przybliżające czytelnikom pracę bibliotekarzy: <https://mbp.katowice.pl/blog>

Fanpage na Facebooku

Dział Metodyki, Analiz i Promocji redaguje ogólnobiblioteczny fanpage oraz otacza wsparciem merytorycznym pracowników prowadzących profile poszczególnych placówek, tj. Filii nr: 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 19, 20, 23, 26, 27, 28, 30, 32, 33, 36, 38.

Link do ogólnobibliotecznego profilu:

<https://www.facebook.com/MBPKatowice>

Na profilu instagramowym Biblioteki, pod adresem: <https://www.instagram.com/mbpwkato> zamieszczane są zdjęcia zrobione przez pracowników Działu Metodyki, Analiz i Promocji, dokumentujące wydarzenia odbywające się w bibliotece oraz związane z zainteresowaniami pracowników w zakresie kultury i literatury. Promowane są książki z bibliotecznego księgozbioru, spotkania autorskie oraz pozostała działalność biblioteki.

Instagramowe profile prowadziły również:

[Filia nr 3](#)

[Filia nr 5](#)

[Filia nr 7](#)

[Filia nr 11](#)

[Filia nr 13](#)

[Filia nr 15](#)

[Filia nr 21](#)

[Filia nr 25](#)

[Filia nr 28](#)

Newsletter

Raz w miesiącu wysyłano do osób, które zapisały w bazie swój adres e-mail, newsletter biblioteczny. Prezentowano w nim najciekawsze wydarzenia, aktualne informacje i ciekawostki oraz ogłoszenia. Link do zapisu: <https://mbp.katowice.pl/newsletter>.

Komunikacja z mieszkańcami odbywa się za pomocą strony www, newslettera i wizytówek Google. Wykorzystywane są do tego również media społecznościowe, tj. Facebook, Instagram, Youtube. Do 2023 roku prowadzono aktywnie bloga. We wszystkich filiach wywieszano plakaty i kolportowano Informator Kulturalny, który jest dostępny także w katowickich kinach studyjnych – Światowid, Kosmos i Rialto. Informacje o działalności Biblioteki podawane są także do Urzędu Miasta oraz do gazety "Nasze Katowice".

Nie prowadzono badań pod kątem skuteczności powyższych kanałów komunikacji. Obserwuje się, że osoby starsze preferują wersje drukowane w celu uzyskania informacji o działalności MBP, natomiast osoby młode oraz aktywne zawodowe są bardziej zainteresowane wersją elektroniczną – mediami społecznościowymi lub newsletterem dostarczany drogą mailową.

5.7.

Dział Metodyki, Analiz i Promocji prowadzi statystyki odwiedzin profilu ogólnego Biblioteki na Facebooku oraz profilu ogólnego na Instagramie. Część filii, które mają założone osobne profile, również co miesiąc dzieli się swoimi statystykami. Nie prowadzono pozycjonowania czy płatnej promocji strony. Nie analizowano dokładnych statystyk wizytówek Google. W serwisach www wdrożono podstawowe statystyki www (komponent Matomo). W 2023 zrezygnowano z Google Analytics ze względu na wątpliwości związane z RODO. Wprowadzono wymaganą prawem możliwość wyłączenia cookies, a to sprawia, że statystyki mogą nie być w pełni miarodajne. Odwiedzający może wyłączyć ciasteczka analityczne. Starano się, by wszelkie treści były atrakcyjne pod względem wizualnym, ale także merytorycznym. Podlinkowywano osoby i instytucje, z którymi współpracowano. Wprowadzono narzędzie, które umożliwia dostosowania widoku strony do preferencji odbiorcy (kontrast, podświetlenie linków, czytnik ekranu). Artykuły z serwisu biblioteki były linkowane do Facebooka oraz wizytówek Google. Ilość odwiedzin serwisu jest na zbliżonym poziomie.

6. Uchodźcy w bibliotekach

6.1. Ukraińcy, podobnie jak inni cudzoziemcy, nadal korzystają z naszych filii, m.in. z filii obcojęzycznej. Nie są jednak wyodrębnioną grupą, korzystają ze wszystkich usług na zasadach ogólnych.

6.2. Nie dostrzegamy potrzeby zajęć i usług dedykowanych jedynie dla uchodźców. Wszystkie nasze działania mają charakter integracyjny.

6.3. Miejska Biblioteka w Katowicach nie zatrudnia uchodźców.

7. Badania nieużytkowników biblioteki

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach nie przeprowadzała badań nieużytkowników.

8. Obsługa osób z niepełnosprawnościami i specjalnych grup użytkowników

Liczba czytelników i wypożyczeń w filiach szpitalnych

Filia szpitalna	Stan księgozbioru ogółem		Liczba czytelników		Wypożyczenia	
	2022 r.	2023 r.	2022 r.	2023 r.	2022 r.	2023 r.
Filia nr 34	3.882	3.866	250	277	6.851	5.561
Filia nr 38	2.451	2.427	298	275	2.833	2.447

Wybrane filie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach prowadzą cykliczne (głównie raz w miesiącu) spotkania dla pensjonariuszy dziennych domów pomocy społecznej lub placówek opiekuńczych dla osób z niepełnosprawnością. Tematyka spotkań obejmuje m.in. aktualne święta czy inne wydarzenia, związane na przykład z literaturą.

Filia nr 20 z Dąbrówki Małej spotyka się z podopiecznymi Placówki 25+ Polskiego Stowarzyszenia Osób Upośledzonych Umysłowo.

Filia 25 z Osiedla Tysiąclecia prowadzi cykliczne spotkania dla pensjonariuszy Dziennego Domu Pomocy Społecznej Św. Jacka, Stowarzyszenia Działające na Rzecz Osób Chorych Psychiczenie i Ich Rodzin PRZYSTAŃ, Stowarzyszenia Na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA.

Filia nr 3 z Załęża organizuje warsztaty dla podopiecznych Środowiskowego Domu Samopomocy nr 2 w Katowicach, Stowarzyszenia Matuzalem oraz Dziennego Domu Pomocy Społecznej nr 7 w Katowicach (podobnie jak Filia nr 14 z Osiedla Tysiąclecia), natomiast Filia nr 11 z Koszutki prowadzi warsztaty dla podopiecznych Domu Pomocy Społecznej nr 6 w Katowicach. Filia nr 7 z Ligoty organizuje cykliczne spotkania dla podopiecznych Centrum Integracji Międzypokoleniowej Bezpieczna Twierdza.

Katowicka Srebrna Książka dla Seniorów

„Srebrna Książka” to prowadzona od sierpnia 2020 roku akcja dostarczania książek oraz audiobooków do domów, osobom starszym oraz osobom z niepełnosprawnością, które nie są w stanie samodzielnie dostać się do biblioteki. Usługa realizowana jest bezpłatnie, na terenie całego miasta. Czytelnicy składają zamówienia poprzez katalog Integro lub kontakt telefoniczny z wybraną filią, a pracownik Działu Metodyki, Analiz i Promocji rozwozi zamówienia specjalnym „książkobusem”. W okresie sprawozdawczym odbyło się 1288 wizyt, podczas których wypożyczono 6440 książek i audiobooków.

- **Senior świadomy swych praw** - cykl comiesięcznych spotkań dla seniorów, prowadzony przez radców prawnych Monikę Hałuszczak lub Macieja Giermaka, odbywający się w Filii nr 11, ul. Grażyńskiego 47.

- **Sobota dla seniora** - cykl comiesięcznych spotkań dla seniorów, z dobrą książką i świeżą prasą, z rozmowami na aktualne tematy. Spotkania odbywały się w Filii nr 25 ul. B. Chrobrego 2.
- **Zgrani seniorzy** - spotkaia dla seniorów; rozmowy przy kawie i herbacie w Filii nr 26, ul. Goetla 2.
- **Być Kobietą** - spotkanie ze Śląskim Kołem Koronki Klockowej, połączone z warsztatami i pokazem mody.

Cykl warsztatów integracyjnych dla dzieci i seniorów w ramach projektu AKCJA-INTEGRACJA Filia nr 3, ul. Gliwicka 93:

- **Wszyscy spaliśmy sto lat. Baśnie i bajki dla młodszych i starszych.** Warsztaty integrujące młodzież i seniorów (16 maja),
- **„My kiedyś” – integrujemy się poprzez teatr.** Warsztaty teatralne z Katarzyną Prudło, aktorką Śląskiego Teatru Lalki i Aktora ATENEUM (18 maja).
- **Stan splątania** - spotkanie autorskie i warsztaty z Roksaną Jędrzejewską-Wróbel, autorką powieści Young Adults. Spotkanie dla młodzieży i seniorów (24 października).
- **Świat pszczół z bliska – zadbajmy o zapylacze/ Na audiencji u królowej/Pukamy do ula-** integracyjne warsztaty pszczelarskie i budowanie domków dla owadów. Prowadzenie: Krzysztof Poppe z Pasieki Śląskie Miody (26 kwietnia, 24 maja, 16 czerwca, 28 września, Filia nr 3, ul. Gliwicka 93).

9. Sprawy kadrowe i sytuacja zawodowa bibliotekarzy

Stan zatrudnienia w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Katowicach na dzień 31.12.2023 r. wynosił 180 osób, w tym: 174 osoby pełnozatrudnione oraz 6 osób niepełnozatrudnionych. Z pracujących wyłączono 4 osoby, których stosunek pracy uległ zawieszeniu: 3 osoby w związku z urlopem wychowawczym oraz 1 osoba w związku z świadczeniem rehabilitacyjnym.

Miejska Biblioteka Publiczna zatrudnia 13 osób niepełnosprawnych z różnego typu dysfunkcjami, w tym:

- 2 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności,
- 8 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności,
- 3 osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności.

Struktura zatrudnienia w dniu 31.12.2023 r. w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Katowicach przedstawiała się następująco:

- pracownicy merytoryczni: 131 osób tj. 130,875 etatu 73,5 % ogółu pracowników,
- pracownicy administracyjni: 24 osób tj. 22,875 etatu 12,9 % ogółu pracowników,
- pracownicy obsługi: 25 osób tj. 24,25 etatu 13,6 % ogółu pracowników.

Pracownicy posiadają wykształcenie i umiejętności stosowne do powierzonych im obowiązków. Rozwijają swoje kompetencje, wykorzystują nabytą wiedzę i są przygotowani do wykonywania konkretnych zadań w ramach swojego stanowiska pracy.

W dniu 31.12.2023 r. wykształcenie kierunkowe (średnie i wyższe z zakresu bibliotekoznawstwa) posiada 77,8 % ogółu pracowników merytorycznych a 70,9 % pracowników merytorycznych stanowiły osoby z wykształceniem wyższym z zakresu bibliotekoznawstwa.

Aby zapewnić wysoką jakość świadczonych usług dużą wagę przykładają się również do kompetencji osobowościowych zatrudnionych osób, jak np. właściwe funkcjonowanie w grupie, budowanie odpowiednich relacji podczas kontaktów z użytkownikami Biblioteki.

Struktura poziomu wykształcenia w dniu 31.12.2023 r.:

Pracownicy administracyjni

Rodzaj wykształcenia	Liczba osób	% ogółu pracowników
wykształcenie wyższe	21	87,5
wykształcenie średnie	3	12,5
RAZEM	24	100

Pracownicy merytoryczni

Rodzaj wykształcenia	Liczba osób	% ogółu pracowników
wykształcenie wyższe	120	91,6
<i>w tym:</i> wyższe bibliotekarskie	93	70,9
wykształcenie średnie	11	8,4
<i>w tym:</i> średnie bibliotekarskie	9	6,9
RAZEM	131	100

Udział pracowników w innych formach doskonalenia zawodowego:

L.p.	Szkolenie/konferencja	Liczba osób	Data	Miejsce
1	Obsługa czytelnika z niepełnosprawnościami	22	13.02.2023	Katowice

2	Egzamin Kwalifikacyjny w zakresie eksploatacji grupa 1	1	13.03.2023	Katowice
3	Kurs kancelaryjno-archiwalny	1	15-17.05.2023	On line
4	Realizacja procesów w systemie PROLIB	2	Maj 2023	On-line
5	Targi Książki i Mediów Vivelo	2	20.05.2023	Warszawa
6	Spotkanie autorskie z Filipem Springerem	1	23.05.2023	Ruda Śląska
7	Targi Książki	2	25.05.2023	Warszawa
8	Niewidomi też czytają	20	29.05.2023	Katowice
9	Zlot moderatorów Dyskusyjnych Klubów Książki	1	1-2.06.2023	Wisła
10	Obsługa klienta z niepełnosprawnością wzroku i słuchu w instytucjach kultury	17	22.06.2023	Katowice
11	Rabka Festival konferencja dot. literatury dziecięcej i młodzieżowej	2	14.07.2023	Rabka
12	Biblioteka Śląska: Włoscy pisarze przełomu wieków	1	29.09.2023	Katowice
13	Targi Książki Śląskiej	5	11.10.2023	Ruda Śl.
14	Ogólnopolska Konferencja – 43. spotkanie Zespołu do spraw Bibliografii Regionalnej ZG SBP	1	5-6.10.2023	Katowice
15	Kongres Kultury	3	19.10.2023	Sosnowiec
16	Kongres Kultury	3	20.10.2023	Sosnowiec
17	BIBLIOLab	2	26.10.2023	Gliwice
18	Międzynarodowe Targi Książki	3	27.10.2023	Kraków
19	Międzynarodowe Targi Książki	1	28.10.2023	Kraków
20	Międzynarodowe Targi Książki	1	29.10.2023	Kraków
21	Opracowanie komiksów i gier planszowych	3	15.11.2023	On-line
22	Czytać-tak! Ale jak? Warsztaty metodyczne dla bibliotekarzy	18	29.11.2023	Katowice

23	Biblioteka Śląska Konferencja „Jesteśmy razem” poświęconą czytelnictwu i dostępności dla osób z niepełnosprawnością wzroku	3	08.12.2023	Katowice
24	ZFŚS w 2023 r. po zmianach. Najnowsze orzecznictwo oraz wyjaśnienia MF	1	18.12.2023	On line

10. Finansowanie

10.1. Wielkość budżetu Biblioteki w 2023 r., ogółem 18.250.002,04 zł.

10.2. Koszty utrzymania, ogółem 2.346.099,47 zł

10.3. Dochody własne, ogółem 188.789,04 zł

10.4. Darowizny rzeczowe– 231.523,57 zł (książki do księgozbioru, gry planszowe)

10.5. Inne środki finansowe pozyskane przez Bibliotekę ogółem 631.187,00zł,

w tym:

10.5.1. Z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

– wysokość środków **109.787,00 zł** –w ramach Programu Wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0” Priorytet 1 Poprawa oferty bibliotek publicznych Kierunek Interwencji 1.1. Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

10.5.2. Z innych źródeł

– wysokość środków **46.300,00 zł, w tym:**

- Dotacja celowa UM Katowice na realizację zadania: „Biblioteka na falach literatury i podróży – spotkania autorskie i podróżnicze” w ramach inicjatywy lokalnej - **3.000,00 zł**
- Dotacja celowa UM Katowice na realizację zadania : „ AKCJA-INTEGRACJA. Cykl warsztatów integracyjnych dla dzieci i seniorów” w ramach inicjatywy lokalnej – **3.000,00 zł**
- Dotacja celowa UM Katowice na realizację zadania : „ Autorze – spotkajmy się przy książce” w ramach inicjatywy lokalnej – **3.500,00 zł**
- Dofinansowanie w ramach Programu „Niepodległa” ze środków finansowych Biura „Niepodległa” zadania : „Alfabet Polski” – **11.500,00 zł**
- Darowizna Fundacji Lotto na realizację projektu : „Wojciech Korfanty – śląski Superbohater” – **15.800,00 zł**
- Dofinansowanie ze Stowarzyszenia Żydowski Instytut Historyczny projektu – VII Dni Kultury Żydowskiej – **9.500,00 zł**

10.5.3. Budżet partycypacyjny (obywatelski):

Dotacja celowa na realizację zadań w ramach budżetu obywatelskiego:

- wysokość otrzymanych środków **449.700,00 zł**

- Działalność kulturalno-oświatowa w wybranych filiach - **69.800,00 zł**
- Zakup sprzętu oraz wyposażenie wskazanych filii – **11.650,00 zł**
- Zakup książek, audiobooków, gier planszowych oraz prasy dla wskazanych filii – **368.250,00 zł.**

Dotacja celowa na realizację zadań w ramach zielonego budżetu

- wysokość otrzymanych środków **25.400,00 zł**

- przeznaczenie:

- Rodzina Ekologicznych w Szopienickiej Bibliotece – **4.600,00 zł**
- Wiosna z Ekobiblioteką – **2.800,00 zł**
- Poznaję zielone Katowice-wiedza podstawą dbałości o przyrodę w mieście – **10.000,00 zł**
- Zadbajmy o zapylacze – warsztaty teoretyczno-praktyczne dla mieszkańców Załęża – **8.000,00 zł**